

faa vide vi paa den anden Side ogsaa, at Veitilshynet mange Steder har været slebt og ligegyldigt, saa at man har set Kreaturer gaa og græsse paa Veien, og vi vide, at ogsaa Lods-eierne have været ligegyldige ved at overholde Veifreden. Gives der nu den mindste Haandsræfning, hvorved Principet om Veifredens Overholdelse bliver løsnet og røftet, kan man være sikker paa, at den vil blive aldeles tilintetgjort. Tager man Hensyn til Følgerne, saa vil jeg spørge, hvorledes det vel egentlig vil gaa over hele Landet; jeg vil f. Ex. tage Sjælland. Vi vide, at saa godt som alle Marker og Lodder derovre ere gennemfkaarne af Veie eller støde op til Veie, og det gjælder, hvad enten vi reise fra Nord til Syd eller fra Vest til Ost; der vil altsaa der komme til at finde den største Ufred Sted. Men Sagen stiller sig endnu misligere, naar man erindrer, hvad der staaar i § 88 i Veiforordningen af 13de December 1793. Der staaar der nemlig udtrykkeligt, at det Jordsmøn, som ligger imellem Træerne paa Chausseer og Grøften, er forbeholdt Gaaende; endogsaa Ridende ere udelukkede deraf. Men nu vil en saadan Fritagelse for Optagelse og Skadeserstatning, som Vædringsforslaget under Nr. 28 vil indbrømme, fuldstændig ødelægge den Veifred, som er anlagt langs Grøften. Og hvorledes vil det navnlig gaa med Hensyn til Kjøbstadsjorder, hvor man gjør sig Umage for at faae smukke Gange og Plantninger? Thi selv om Plantningen ødelægges, kunne Kreaturerne jo ikke optages, og der kan ikke engang forlanges Erstatning; men det kan jo dog paa ingen mulig Maade gaa an. Der er blandt Andet gjort mig den Indvending, at man let vil blive chikaneret af Veivæsenet, naar Veifreden skal overholdes saa overordentlig strengt, at ethvert Løsgaaende Kreatur kan optages. Ja, det kan nok være, at der nogle Steder har fundet nogen Chikane Sted, jeg veed det ikke, det er aldrig ariveret mig; men i hvert Fald vil denne Chance for en Chikanens Optagelse for en stor Del hæves derved, at Optagelsespengene nu skulle tilfalde Kommunkassen istedetfor Politiet, og man kan jo ikke antage, at Politiet vil paatage sig at sørge for Kommunkassen, hvis ellers det Veituntære nojensinde har været en Bevæggrund.

Alle erkjende jo, som jeg tror, at Principet om Veifred bør gennemføres saa fuldstændigt som muligt. Det er jo en overordentlig stor Behagelighed for alle de Veifarende, at der er Fred paa Veien, og det er Noget, som ogsaa er fremhævet i Udvalgsbetænkningen, hvor der tales om Ministerens Omsorg for, at Veifreden maa være fuldstændig, og tales om, at der maa føres skarpt Tilsyn, ligesom der udtales, at den fremadskridende Kultur gjør Forbring paa, at Veienes Tilstand maa være saa meget bedre nu end før. Men saa forekommer det mig ogsaa, at Veitilshynet nu maa være bedre end tidligere; men det Princip forlader man netop ved at gaa ind paa Forslaget under Nr. 28, som er stillet af hele Udvalget med Undtagelse af mig. Den sidste Cerede Taler fremhævede meget rigtigt, at dette Forslag staaar i saa nøie Forbindelse med Forslaget under Nr. 23, at jeg ikke kan se rettere, end at, naar det ene vedtages, maa ogsaa det andet vedtages. Der er endnu et andet Punkt, som vistnok her gjør sig gjældende, men hvorom jeg dog for Dieblifket ikke vil udtale mig videre; det er nemlig Spørgsmaalet om Hegnspligten for de Mænd, hvis Marker støde op til Veie, eller hvis Lodder ere gennemfkaarne af Veie. Sagen er jo nemlig den, at den Dristændighed, der har fremkaldt dette Vædringsforslag under Nr. 28, skriver sig fra Behandlingen af Hegnsloven her i Thinget. Den Gang havde Ministeren foreslaaet, at der skulde indføres en Bestemmelse om, at Veivæsenet skulde have samme Forpligtelse med Hensyn til Hegns Opførelse imod tilstødende Lodder, som den ene Lods-eier har ligesveifor den anden Lods-eier. Dette Forslag faldt, og deraf blev Konsekvensen, at den Eier, der har en Veistødende op til sin Lod, har Hegnsbyrden alene. Dette har man villet undgaa, og derfor er Forslaget under Nr. 28 fremkommet, hvorefter den tilstødende Lods-eiers Kreaturer ikke skulle kunne optages, naar de tilfældigt komme ind paa uegneede Veistykker. — Jeg skal hermed slutte, men skal tillade mig at reservere mig Ordet, hvis dette Spørgsmaal om Hegn kommer yderligere frem.